

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobce: H. N. N., státního příslušníka Vietnamské socialistické republiky, bytem v ČR N. 631, V., zastoupeného Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno, proti žalované Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, se sídlem Olšanská 2, P. O. Box 78, 130 51 Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 7. 2007, č. j. SCPP-2235/C-218-2007,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 2. 4. 2007 zamítla Policie České republiky, Oblastní ředitelství Služby cizinecké a pohraniční policie Brno – venkov podle § 87k odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“) žalobcovu žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky, neboť žalobce nepředložil náležitosti stanovené zákonem.

Žalovaná zamítla žalobcovu odvolání proti tomuto rozhodnutí dne 11. 7. 2007 a napadené rozhodnutí potvrdila.

V žalobě proti rozhodnutí žalované žalobce uvedl, že v odvolacím řízení nebyly napraveny vady řízení v I. stupni a žalovaná při právním posouzení věci pochybila stejně jako orgán I. stupně. Podle § 37 odst. 3 a stejně tak podle § 45 odst. 2 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.) je správní orgán povinen pomoci žadateli s nápravou nedostatků podání, stanovit mu k nápravě přiměřenou lhůtu a poučit jej o následcích neodstranění nedostatků. Žalobcovu žádost však byla zamítnuta, aniž dostal možnost napravit své pochybení. Napadené

rozhodnutí žalované bylo vydáno účelově, ve snaze žalobci nevyhovět. Nelze tvrdit, že ani případná výzva by nevedla k odstranění nedostatků žádosti, případně že nevyzvání není vadou, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Pak by totiž byl správný i přístup správního orgánu, který by účastníku nedal možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí na základě úvahy, že žádost stejně bude zamítnuta bez ohledu na vyjádření účastníka. Žalobce proto navrhl, aby soud zrušil rozhodnutí vydaná v obou stupních a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na závěrech vyslovených v napadeném rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby.

Ze správního spisu soud zjistil, že k žádosti o povolení k trvalému pobytu podané dne 2. 2. 2007 žalobce připojil svůj cestovní pas, resp. kopii z něj, ověřený překlad svého rodného listu, doklad o zajištění ubytování, úmrtní list pana B. S., oddací list své matky T. M. T. N. a B. S. Žalobce podal žádost podle § 87h odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., tedy s tím, že jakožto rodinný příslušník občana České republiky je pozůstalou osobou po státním občanu České republiky (panu B. S., zemřelému dne 23. 12. 2006), který byl na území přihlášen k trvalému pobytu.

V řízení o žádosti si správní orgán I. stupně vyžádal spisový materiál ve věci žalobcovy žádosti o povolení k trvalému pobytu podané dne 24. 8. 2006 u Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Ostrava, Oddělení cizinecké policie Bruntál podle § 87h odst. 1 písm. b) a § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. Žalobce zde tvrdil, že je rodinným příslušníkem státního občana České republiky – pana B. S.; to však podle správního orgánu nebylo v řízení prokázáno, a žalobcova žádost byla dne 30. 10. 2006 zamítnuta. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo taktéž zamítnuto dne 22. 12. 2006.

Poté, co správní orgán umožnil žalobci seznámit se s podklady pro rozhodnutí, vydal rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Podle správního orgánu není žalobce osobou pozůstalou po státním občanu České republiky, neboť – jak bylo prokázáno v řízení vedeném u cizinecké policie v Bruntále – nikdy nesplňoval podmínku § 15a odst. 4 písm. a) (ten se vztahuje na cizince, který s občanem Evropské unie žije ve společné domácnosti nebo se o sebe ze zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie) nebo b) (ten se vztahuje na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky). Z toho je zřejmé, že žalobce nemůže podat žádný důkaz o tom, že je osobou pozůstalou po státním občanu České republiky. I žalovaná v rozhodnutí o odvolání dovodila, že žalobce není nezaopatřenou osobou ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) a odst. 3 (s ohledem na jeho věk a na to, že již na území domovského státu byl zaměstnán); není tedy ani rodinným příslušníkem občana Evropské unie, ani rodinným příslušníkem státního občana České republiky, a nesplňuje podmínky § 87h odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. K odvolacím námitkám žalovaná uvedla, že správní orgány musejí v řízení postupovat tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady – ani dotčeným osobám a orgánům, ani samotnému správnímu orgánu, který věc vyřizuje; tato zásada se týká i obstarávání podkladů pro rozhodnutí. Ani případná výzva vůči účastníku řízení by nevedla k odstranění nedostatků žádosti.

Žaloba není důvodná.

Podle § 87h odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. vydá Policie rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie na jeho žádost povolení k trvalému pobytu, jestliže je rodinným příslušníkem státního občana České republiky, který je na území přihlášen k trvalému pobytu, nebo rodinným příslušníkem občana jiného členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu na území. Podle § 87h odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb. vydá Policie rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie na jeho žádost

povolení k trvalému pobytu, jestliže je pozůstalou osobou po státním občanu České republiky, který byl na území přihlášen k trvalému pobytu.

To, kdo je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, je upraveno v § 15a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb.: a) manžel, b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie. Za nezaopatřenou osobu ve smyslu odstavce 1 písm. d) se podle § 15a odst. 3 považuje cizinec, který a) se soustavně připravuje na budoucí povolání, b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavou výdělečnou činnost. Ustanovení zákona č. 326/1999 Sb. týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se přitom podle § 15a odst. 4 obdobně vztahují i na cizince, který a) s občanem Evropské unie žije ve společné domácnosti nebo se o sebe ze zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, nebo b) je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.

Podle § 87k odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. zamítne Policie nebo ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu, jestliže žadatel nepředloží náležitosti stanovené zákonem.

Ustanovení § 37 odst. 3 a § 45 odst. 2 správního řádu ukládají správnímu orgánu, aby pomohl podatelé odstranit nedostatky podání (žádosti), pokud toto podání (žádost) nemá předepsané náležitosti nebo trpí jinými vadami.

Žalobce nenamítá, že by věc byla nesprávně posouzena po věcné stránce – tedy že mu nebylo uděleno povolení k pobytu, ačkoli pro to splňoval podmínky: žalobce spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí pouze v tom, že nebyl vyzván k doplnění své žádosti o povolení k trvalému pobytu, podané dne 2. 2. 2007 a založené na tom, že žalobce je pozůstalou osobou po státním občanu České republiky – panu B. S.

Soud má za to, že správní orgán I. stupně nepochybil, pokud žalobce nevyzval k doplnění žádosti, a žalovaná pak po právu zamítla žalobcovo odvolání. V projednávané věci totiž nejde o to, že by žalobce z neznalosti věci opomněl připojit ke své žádosti nějakou náležitost, a kdyby k tomu dostal příležitost, mohl by toto opomenutí napravit. Podstata věci spočívá v tom, že žalobce se považuje za rodinného příslušníka bývalého manžela své matky – zemřelého B. S., a z titulu této rodinné příslušnosti se za života B. S. domáhal udělení povolení k trvalému pobytu podle § 87h odst. 1 písm. b), po jeho smrti pak podle § 87h odst. 1 písm. c) (jako pozůstalá osoba). V prvním případě [písm. b)] je nutným předpokladem pro vyhovění žádosti to, aby žadatel byl rodinným příslušníkem občana České republiky [zákon v § 15a odst. 4 písm. b) připodobňuje právní režim rodinných příslušníků občanů České republiky právnímu režimu rodinných příslušníků občanů Evropské unie, a žalobce v této věci poukazyval právě na svůj vztah ke státnímu občanu České republiky – panu B. S.]; v druhém případě [písm. c)] je předpokladem pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu jednak to, že žadatel má postavení rodinného příslušníka občana České republiky ve smyslu § 15a odst. 1, jednak to, že je pozůstalou osobou po občanu České republiky.

U obou žádostí tedy žadatel musí splnit společnou podmínku, a sice že jej lze zařadit do některé z kategorií rodinných příslušníků podle § 15a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. V případě žalobce jako osoby starší 21 let, která svůj vztah k panu B. S. odvozuje z toho, že pan B. S. je (byl) manželem jeho matky, připadá v úvahu jediné písm. d), tedy nezaopatřený přímý příbuzný. Jak je však zřejmé z bližšího určení tohoto pojmu provedeného v § 15a odst. 3, žalobce nemůže být za takovou nezaopatřenou osobu považován, resp. neuvedl v řízení žádné okolnosti, které by pro to svědčily. Jestliže tedy již za života pana B. S. nemohl být

žalobce považován za jeho rodinného příslušníka, nemůže takového postavení nabýt ani po jeho smrti [tentokrát jako pozůstalá osoba podle § 87h odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb.]. Bylo by nesmyslné, kdyby správní orgán opětovně vyžadoval od žalobce, aby doložil, že je rodinným příslušníkem pana B. S., pokud již dříve bylo ve správním řízení prokázáno a správním rozhodnutím vysloveno, že žalobce takové postavení neměl. Po smrti pana B. S. se na tom nemohlo nic změnit, a žalobcova žádost založená na jeho vztahu k panu S. tak byla předem odsouzena k neúspěchu.

Formulace ustanovení § 87k odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., podle níž vede k zamítnutí žádosti to, že *žadatel nepředloží náležitosti stanovené zákonem*, není v tomto ohledu příliš šťastná: může totiž vyvolávat dojem, že se vztahuje jen na případy, kdy bude žádost zamítnuta z toho důvodu, že žadatel – ačkoli ve skutečnosti splňuje všechny zákonné podmínky – z nedbalosti nepředloží správnímu orgánu všechny potřebné doklady, a povolení tak nezíská. Toto ustanovení se však vztahuje i na případy, jako je žalobcův, v nichž žadatel zkrátka nesplňuje potřebné podmínky, a pochopitelně tak ani nemůže předložit všechny potřebné náležitosti (například není rodinným příslušníkem občana České republiky, a proto nepředloží – jelikož nemůže předložit – žádný doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem). V takových případech má rozhodnutí podle § 87k odst. 1 písm. a) věcný charakter. Poukaz na poučovací povinnost správního orgánu podle § 37 odst. 3 a § 45 odst. 2 správního řádu tu proto není na místě: žádost nebyla zamítnuta proto, že by žalobce „jen“ nepředložil náležitosti, které přitom splňoval (a doložil je mohl, kdyby o tom byl řádně poučen, takže nedostatek poučení mu přivodil neúspěch v řízení) – nýbrž proto, že – jak to již vyšlo najevo v předchozím řízení u cizinecké policie v Bruntále – nebyl rodinným příslušníkem pana B. S. ani za jeho života, a nemohl se jím tak stát po jeho smrti. Neúspěch v řízení tedy nenastal v důsledku chybějícího poučení, resp. výzvy k doplnění náležitostí, nýbrž pro nesplnění zákonných podmínek, které nemohlo být v řízení o žádosti nijak zhojeno, ať by správní orgán k tomu žalobce vyzýval sebevíc. Není proto důvodná námitka, podle níž by měl správní orgán vyzývat žalobce i k doplnění náležitosti, o níž je již předem (po proběhlém předchozím řízení u jiné složky cizinecké policie) zřejmé, že ji žalobce nesplňuje.

Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek stanovených v § 102 a násl. s. ř. s. u Městského soudu v Praze, a to ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozsudku. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 4. srpna 2010

JUDr. Eva Pechová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Václav Koláček